

Sak 5/20 - «Vikingtidsmuseet på Bygdøy» - prosjektrapport XXXVI til KHM's styre 17. april 2020

I perioden fra styremøtet 7. februar 2020 til 30. mars 2020 har arbeidet i VTM-prosjektet hatt særlig fokus på følgende saker:

- Forberedelse og oppstart av byggeprosjektet
- Uavklart finansiering
- Forankring av VTM-prosjektet i linjevirksomheten
- Aktiviteter i KHM's delprosjekter for VTM-prosjektet

I. Forberedelse og oppstart av byggeprosjektet

Statsbudsjettet for 2020 ble 10. desember 2019 vedtatt i Stortinget med startbevilgning til Nytt Vikingtidsmuseum. Kunnskapsdepartementet (KD) sendte 22. januar 2020 oppdragsbrev til Statsbygg med styringsramme for byggeprosjektet på 1867 mill. kr. og styringsramme for brukerutstysningsprosjektet på 268,8 mill. kr.

I oppdragsbrevet er det i prosjektets resultatmål tydeliggjort at «Sikkerhet for skipene og tilhørende objekter står over de ordinære resultatmålene.» og at «VTM-Safeguarding of objects (SGO) er en sentral premissgiver for og en viktig del av byggeprosjektet. Det må derfor etableres en tydelig matrise for ansvars- og beslutningsmyndighet i organiseringen av det samlede byggeprosjektet, hvor sikringsprosjektets rolle er tilstrekkelig ivaretatt.». Dette legger godt til rette for å ivareta det de eksterne kvalitetssikrerne (EKS) påpeker i KS2-rapporten fra 28. september 2018. KS2-rapporten peker på at UiO i dette prosjektet har en rolle som er mer omfattende enn rollen til brukere i tradisjonelle byggeprosjekter. Videre sies det i KS2-rapporten at prosjektet er avhengig av UiOs medvirkning, både som premissgiver og direkte bidragsyter i sikringsprosjektet. KS2-rapporten peker også på at det faglige ansvaret for samlingen tilligger UiO ved KHM og at alle forhold knyttet til samlingens sikkerhet må forankres hos UiO. Alle arbeider som har betydning for samlingens sikkerhet må besluttes av UiO og endelig beslutning om flytting av skipene ligger hos UiO. I tillegg vil UiO være en viktig aktør under selve gjennomføringen av sikring og flytting.

KHM har gjennom høsten 2019 arbeidet med forberedelser for oppstart av byggeprosjektet. Det er utarbeidet et forslag til mandat for sikringsprosjektet «VTM – Safeguarding of objects» (SGO). Mandatet definerer intensjon og rammer for UiO/KHM's deltakelse, krav til dokumentasjon og risikoanalyser i forhold til eiers ansvar, samt rammer for verifikasjon. Dette dokument er

gjennomgått og behandlet på møte i UiOs styringsgruppe 27. januar 2020. Forslaget er forelagt KD og sendt, sammen med forslag til organisering av prosjektet (utarbeidet av UiO EA i samarbeid med KHM), til Statsbygg som innspill.

Kontaktmøter med Statsbygg ble startet opp i februar (første møte 27. februar). Byggeprosjektet starter opp med en fase med brukermedvirkning ifbm KS (kvalitetssikring) av forprosjekt og byggeprogram. I denne fasen (fra april til september) innarbeides også de delene av prosjektet som er videreutviklet sammen med KHM's utstillingsprosjekt siden avslutningen av forprosjektet. Det har i tillegg vært holdt flere møter for å diskutere organisering av VTM-SGO. Dette er fortsatt uavklart og KHM har overfor UiO påpekt behov for prosjektrådsmøte sammen med KD og KMD for å få avklart styringen av prosjektet.

II. Uavklart finansiering

Med startbevilgning for byggeprosjektet på statsbudsjettet for 2020 og avsatte midler til samlingens sikkerhet i UiOs budsjetter er beregnet finansieringsbehov for denne delen av prosjektet nå ivaretatt.

De delene av VTM-prosjektet som fortsatt har uavklart finansiering er:

- Dekning av inntektstap ved lukking av museet i byggeperioden.
- Finansiering av utstillinger.
- Mulig behov for midler pga KS2-rapportens reduksjon i brukerutstyr og evt midler til laboratorieutstyr (CT-skanner etc).

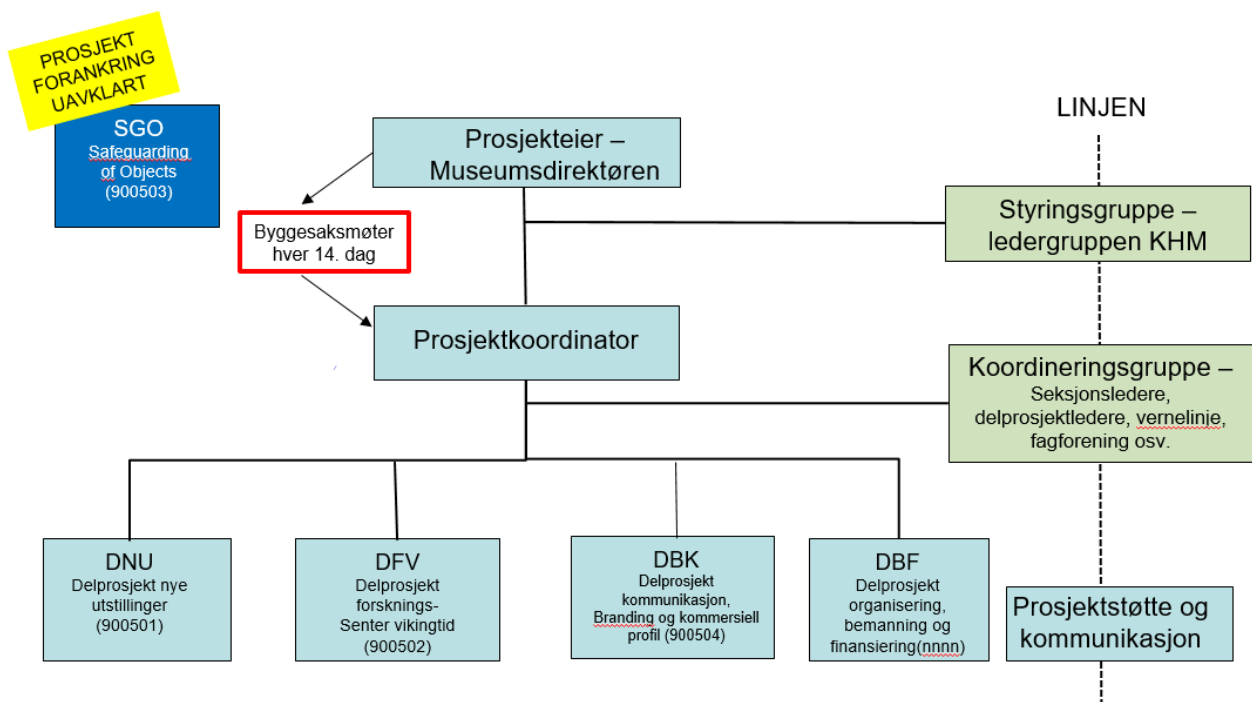
Vedrørende tapte inntekter på billett- og butikksalg ved lukking av VSH så er UiO-ledelsen og KD informert om det antatte omfanget på inntektstap og anslag på periodisering av dette. KHM-ledelsen følger dette opp mot UiO, men saken må løses i dialog mellom UiO og KD.

For å møte det høye ambisjonsnivå som er uttrykt i prosjektets grunnlagsdokumenter og videreført i planleggingsfasen for nye utstillinger, vil en betydelig del av utstillingsbudsjettet måtte finansieres av eksterne midler. KHM arbeider aktivt med å søke etter sponsorer til utstillingene og har i denne sammenheng delt opp finansieringsbehovet i fem «opplevelsespakker» som det søkes sponsorer til. For å minske avhengigheten av sponsorfinansiering pågår det også et arbeid med å finne andre finansieringskilder. Det er sendt en søknad til Sparebankstiftelsen på innholdsformidling rettet mot spesielt barn og unge. Et annet tiltak er at KHM selv bygger opp

midler til utstillinger i VTM ved å begrense utviklingen av andre utstillinger og sette av midler fra økt billettpris på fellesbilletten til Historisk museum og Vikingskipshuset.

III. Forankring av VTM-prosjektet i linjevirkosomheten

For å sikre optimal organisering av VTM-prosjektet samt sikre god kompetanseoverføring fra prosjektet til linjen og god ressursbruk for museet som helhet, har prosjektet og KHMs ledergruppe sett på prosjektets tilknytning til linjevirkosomheten. Dette har resultert i en justert organisasjonsmodell der ledergruppen og seksjonslederne er koblet tettere på prosjektet. Se organisasjonsstruktur:

Styringsgruppen består av KHMs ledergruppe og to eksterne representanter. Seksjonsledere inngår i prosjektets koordineringsgruppe. Delprosjekt sikring, klima og logistikk er planlagt å bli en del av det samlede sikringsprosjektet «Safeguarding of objects» (SGO) når denne organiseringen er avklart. Det opprettes et nytt delprosjekt – Delprosjekt organisering, bemanning og finansiering – som planlegger driften av det nye museet. Prosjektet får støtte fra linjen på økonomi og administrasjon, samt kommunikasjonstjenester.

IV. Arbeid i KHMs delprosjekter

KHMs interne arbeid i delprosjektgruppene er videreført etter plan til tross for utfordrende situasjon med korona-pandemien. Ressurser som arbeider med forberedelser for byggeprosjektet opprettholder sine aktiviteter på VSH. Andre prosjektdeltagere arbeider fra hjemmekontor.

Delprosjektene arbeider med å konkretisere sine fremdriftsplaner på bakgrunn av oppstart av byggeprosjektet.

I delprosjekt nye utstillinger er det fokus på utvikling av opplevelseskonsepter for utstillingenes ulike deler. Utstillingsarealene er per nå delt inn i 24 deler (installasjoner) som får hver sin beskrivelse i form av et opplevelseskonsept. Arbeidet med opplevelseskonsepter vil fortsette gjennom hele 2020.

Arbeidet med synopsis på det faglige innholdet fortsetter gjennom 2020. Det blir våren/sommeren 2020 satt på flere ressurser i forhold til gjenstandsutvalg (magasinforvalter) og det prosjektansettes to ressurser på fulltid i 14 måneder som sammen med utstillingsprosjektet og interne fagekspertter skal arbeide med å beskrive det faglige fundamentet for utstillingene. Prosjektet fikk 55 søkere til de to utlyste stillingene. Det var mange godt kvalifiserte kandidater. Intervjuer og referanseintervjuer er gjennomført og innstilling blir sendt til ansettelsesråd 17. april.

Delprosjekt forskningscenter vikingtid fokuserer vinteren 2020 primært på arbeid knyttet til funksjonskrav iht. bygg og utstyr.

Delprosjekt sikring, klima og logistikk arbeider med planlegging av relokaliseringen av gjenstander på Vikingskipshuset, 3D-dokumentasjon og forberedelse for veiing av Gokstadskipet.

Delprosjekt kommunikasjon, branding og kommersiell profil arbeider sammen med eksterne leverandører med å utvikle beskrivelser av kundereisen, som fundament for utvikling av merkevaren. Det planlegges også en prosess i løpet av våren/sommeren for å utvikle museets navn og logo. Denne prosessen ledes av kommunikasjonsgruppen ved KHM sammen med seksjon for kommunikasjon i UiO. Det planlegges for prosjektansettelse av ressurs på kommunikasjon og digital formidling våren/sommeren 2020.

IV. VTM-prosjektets møter/reiser februar 2020 – mars 2020.

Følgende møter/reiser har vært gjennomført i perioden:

- Ett (1) møte i *KHMs styringsgruppe for VTM-prosjektet*
- Tre (3) møter i *Kontaktforum* (felles koordineringsorgan SB, UiO/EA og KHM for VTM-prosjektet).

Det er løpende virksomhet i KHMs egen prosjektorganisasjon - koordineringsgruppen, delprosjektgrupper og særmøter tilknyttet de ulike aktiviteter i delprosjektgruppene.

Det har i perioden ikke vært holdt møter i *UiOs styrings- og koordineringsgruppe for VTM-prosjektet* eller *Prosjektrådet* (VTM-prosjektets høyeste organ med repr. fra SB. UiO, KHM og departementene).

GJO, 30.03.20